

Vurdering af Ateas opdaterede plan for leverandørstyring

1. INDLEDNING

Moderniseringsstyrelsen (herefter ”styrelsen”) og Staten og Kommunernes Indkøbsservice A/S (herefter ”SKI”) har den 27. august 2019 anmodet os om at vurdere den plan for styrkelse af leverandørstyringen, som Atea A/S (herefter ”Atea”) den 15. august 2019 har fremlagt for styrelsen og SKI.

Atea har fremlagt planen efter, at styrelsen og SKI ved brev af 24. juni 2019 meddelte Atea, at virksomheden ville blive anset for selfcleanet i overensstemmelse med udbudslovens § 138 på en række nærmere betingelser, herunder at Atea senest den 15. august 2019 fremsendte en ”[...] *samlet plan for, hvordan Atea vil styrke leverandørstyringen, herunder sikre, at der gennemføres et passende antal audits opgjort i forhold til det samlede antal underleverandører og betydningen af hver enkelt af disse, samt for, hvordan Atea generelt vil udbrede viden om, hvilke politikker der gælder for Atea.*”

Betingelsen om en samlet plan for styrkelse af leverandørstyringen hos Atea var begrundet i, at det i forbindelse med den opdaterede vurdering af Ateas pålidelighed, som vi gennemførte for styrelsen og SKI i maj og juni 2019, kunne konstateres, at Atea ikke siden styrelsens og SKI’s seneste vurdering af Ateas pålidelighed havde gjort brug af revisionsrettighederne i forhold til tredjeparter.

Den manglende anvendelse af revisionsrettighederne udgjorde efter vores opfattelse en svaghed i den dokumentation, Atea havde fremlagt til støtte for, at virksomheden fortsat var pålidelig.

2. SAMMENFATTENDE VURDERING OG ANBEFALING

Det er vores vurdering, at den plan for leverandørstyring, som Atea den 15. august 2019 har præsenteret for styrelsen og SKI, samlet set indeholder de elementer, som er nødvendige for at sikre en tilstrækkelig leverandørstyring. Vi finder således, at Atea har fremlagt en plan for leverandørstyring, som lever op til de krav til virksomheders revision af tredjeparter (”Third party due diligence”), som sædvanligvis antages at følge af god international praksis inden for Corporate Compliance, navnlig i forhold til anti-korruption.

Vi finder det endvidere positivt, at Atea i endnu højere grad agter at udbrede viden hos relevante tredjeparter om, hvilke politikker der gælder for Atea.

Da det ud fra materialet dog samtidig står klart, at de konkrete initiativer, som er beskrevet, i væsentligt omfang endnu mangler at blive gennemført – og dermed efterprøvet – anbefaler vi, at styrelsen og SKI ved kommende vurderinger af Ateas pålidelighed har fokus på, om initiativerne er blevet gennemført som planlagt, og om de har haft den ønskede effekt som beskrevet af Atea.

Navnlig er det efter vores vurdering centralt, at Atea frem mod næste vurdering af virksomhedens pålidelighed arbejder målrettet på at udnytte de revisionsrettigheder, som findes i virksomhedens kontrakter, og får gennemført de planlagte audits, herunder navnlig de planlagte ”onsite audits”.

Vi anbefaler på den baggrund, at styrelsen og SKI ved den næste vurdering af Ateas pålidelighed anmoder om følgende:

- Oplysninger om, hvor mange ”offsite” og ”onsite audits” der er gennemført af tredjeparter, som håndteres af marketingsafdelingen samt dokumentation for, at de oplyste audits er gennemført.
- Oplysninger om, hvor mange ”offsite” og ”onsite audits” der er gennemført af øvrige tredjeparter, dvs. den resterende gruppe tredjeparter, som ikke håndteres af marketingsafdelingen, samt dokumentation for, at de oplyste audits er gennemført.
- Uddybende oplysninger om den oplyste tilgang for udvælgelse af øvrige leverandører (risikobaseret tilgang) samt dokumentation for, at den konkrete udvælgelse er foregået i overensstemmelse med denne tilgang.
- Uddybende oplysninger samt dokumentation for processen for gennemførelse af ”onsite audits”, herunder i hvert fald oplysninger om fremgangsmåden ved gennemførelsen og hvem der deltog i gennemførelsen.
- Dokumentation for, i hvilket omfang de beskrevne aktiviteter for udbredelse af viden om Ateas compliance politikker er blevet gennemført.

3. VURDERING AF ATEAS PLAN FOR LEVERANDØRSTYRING

3.1 Indledning

Den plan for leverandørstyring, som Atea har beskrevet i den opfølgende redegørelse af 15. august 2019, indeholder overordnet set følgende fire elementer:

- Plan for auditeringsprocesser, herunder plan for antal revisioner pr. år.
- Plan over underleverandører.
- Plan for udbredelse af viden om Ateas regler og politikker blandt relevante tredjeparter.
- Plan for optimering af marketingsafdelingen i løbet af 2019 og 2020.

I punkterne 3.3 til 3.6 nedenfor vil de væsentligste tiltag inden for disse fire elementer blive beskrevet og vurderet. Vores vurdering af Ateas plan for styrkelse af leverandørstyringen nedenfor er baseret på den opfølgende redegørelse, styrelsen og SKI modtog den 15. august 2019, og de dertilhørende bilag.

3.2 Rammen for vores vurdering

Vores vurdering af Ateas tiltag inden for området leverandørstyring vil tage udgangspunkt i de krav til virksomheders revision (audits) af tredjeparter ("Third party due diligence"), som sædvanligvis antages at følge af god international praksis inden for Corporate Compliance, navnlig i forhold til anti-korruption.

Håndtering af tredjeparter i overensstemmelse hermed forudsætter sædvanligvis, at en virksomhed lever op til følgende krav:

- (i) Der skal gennemføres en konkret kortlægning og vurdering af virksomhedens tredjeparter (tredjepartsunivers) i form af en overordnet tredjeparts-risikovurdering.
- (ii) Baseret på denne risikovurdering skal der fastlægges adækvate politikker og procedurer for de ulige kategorier af tredjeparter, f.eks. i forhold til krav om, at der gennemføres due diligence (dvs. en konkret gennemgang) af den enkelte leverandørs virksomhed, udarbejdes mindstekrav til leverandørens eget Compliance-program, indarbejdes relevante bestemmelser om revision og hæveadgang mv. i leverandørkontrakten.
- (iii) De fastlagte politikker og procedurer skal aktivt følges op gennem løbende due diligence (baggrundsundersøgelser), monitorering og konkrete revisioner, og dette arbejde skal dokumenteres.

Mens fokus i vores vurdering af 5. september 2018 var på både (i), (ii) og (iii), vil fokus nedenfor alene være på det fremlagte materiale fra Atea set i forhold til pkt. (iii).

Det skal i den forbindelse fremhæves, at det traditionelt anses som værende udtryk for god international praksis på området for Corporate Compliance, at virksomheder med mellemrum rent faktisk gør brug af

revisionsrettighederne i kontrakterne med deres leverandører og gennemfører egentlige revisioner hos leverandøren.¹

Først og fremmest fungerer gennemførelse af sådanne revisioner i sig selv som en metode til at skabe opmærksomhed omkring en sund compliance-kultur blandt relevante tredjeparter. Viden om, at man som f.eks. underleverandør kan blive genstand for et revisionsbesøg af en samhandelspartner, skaber et incitament for underleverandøren til at sikre compliance i egne rækker.

Sammenlignet med gennemførelse af "offsite audits", som f.eks. kan gennemføres ved tredjepartens udfyldelse af et spørgeskema, giver revisioner udført hos tredjeparten også mulighed for at gå mere i dybden med dennes compliance system. På den måde kan sådanne revisioner fungere som en måde at supplere en eksisterende risikovurdering af en given tredjepart.

Endelig er det først, når en virksomhed rent faktisk har gennemført konkrete revisioner hos tredjeparten, at virksomheden kan vurdere, om processen for gennemførelse heraf fungerer, eller om denne skal ændres, f.eks. ved at tilknytte yderligere og/eller andre interne eller eksterne ressourcer til processen.

3.3 Auditeringsprocesser

Under overskriften "Auditeringsprocesser" har Atea nærmere redegjort for virksomhedens processer for gennemførelse af audits af tredjeparter. Følgende skal i den forbindelse fremhæves:

Atea har oplyst, at virksomheden ikke alene har planlagt at gennemføre revisioner af to konkrete tredjeparter. Når det således er anført i Ateas redegørelse af 15. maj 2019 til styrelsen og SKI, at der "[...] er planlagt to monitoreringer årligt, der skal foregå som auditering via spørgeskema og senere audit af én virksomhed, første auditering skal igangsættes i juni 2019, næste gang september 2019. [...]]", er der ifølge Atea tale om et audit forløb, der involverer en udvalgt række af tredjeparter og ikke blot audit af én virksomhed.

Atea har endvidere oplyst, at der ved auditering af tredjeparter skelnes mellem tredjeparter, som "*i traditionel forstand agerer på vores vegne eller i vores navn*", og øvrige tredjeparter.

Den første gruppe, der agerer på Ateas vegne eller i Ateas navn, håndteres ifølge Atea primært af marketingsafdelingen. Modsat tidligere har Atea besluttet, at der fra første kvartal 2019 gennemføres auditering af de tredjeparter, som marketingsafdelingen har ansvaret for at håndtere. Ifølge Atea vil et antal

¹ S. 60 i "A Ressource Guide to the U.S. Foreign Corrupt Practices Act", udgivet af det amerikanske justitsministerium og finanstilsyn (SEC).

tredjeparter få uddelt samme skema, som normalt anvendes til "offsite" auditering af øvrige tredjeparter. Hvorvidt der skal gennemføres "onsite" auditering, vil blive vurderet på baggrund af besvarelsen af skemaerne og monitoreringen i øvrig. Det er oplyst, at antallet af auditeringer per monitoreringsrunde vil afhænge af, hvor mange tredjeparter der falder inden for gruppen af tredjeparter, som håndteres af marketingsafdelingen.

I forhold til den anden gruppe, dvs. de øvrige tredjeparter, som ikke håndteres af marketingsafdelingen, har Atea oplyst, at virksomheden to gange i 2019 gennemfører "offsite audits" af i alt 20 leverandører (10 pr. gang). Atea har derudover oplyst, at de leverandører, som er blevet udtaget til audit i 2019, er de distributører, som virksomheden har indgået en "Procurement Kontrakt" med, dvs. leverandører, som Atea har en samhandel med på over kr. 1.000.000 kr. om året. Endelig har Atea oplyst, at udvælgelsen af leverandørerne er sket på baggrund af en risikobaseret tilgang i forhold til samhandelsstørrelse, risikoprofil og tidligere erfaringer fra events og lignende med de forskellige distributører.

"Offsite audits" af de 20 leverandører gennemføres ved, at leverandørerne udfylder et spørgeskema, som fremsendes af Atea. På baggrund af svarene i spørgeskemaerne udvælger Atea 1-2 leverandører per auditforløb til en "onsite" auditering. Udvalgelse til "onsite audit" sker ifølge Atea på baggrund af en individuel risikobaseret vurdering, hvoraf eksempelvis et givent antal af "røde flag" og hvor alvorligt et eventuelt "rødt flag" er. Derudover vil der blive lagt vægt på antallet af transaktioner, og hvor mange kunder og dermed også hvor mange Atea medarbejdere der er involveret i samarbejdet med den pågældende leverandør.

Endelig har Atea oplyst, at alle leverandører, der auditeres under de fire årlige monitoreringsrunder, samtidig får lavet et baggrundstjek og en kontrol op imod leverandørernes egne Code of Conduct mv.

Vi vurderer, at Ateas proces for auditering af relevante tredjeparter er tilfredsstillende og i overensstemmelse med de krav, som normalt stilles til sammenlignelige virksomheder. Det gælder navnlig den beskrevne fremgangsmåde, hvor der først gennemføres et større antal "offsite audits" af et antal tredjeparter udvalgt på baggrund af en samlet vurdering af de risici, som er forbundet med disse, og efterfølgende "onsite audits", som går yderligere i dybden med et mindre antal tredjeparter.

Det er endvidere vores opfattelse, at der ikke kan opstilles specifikke krav til antallet af såvel "offside" som "onside" audits, som en virksomhed skal gennemføre årligt, idet dette vil afhænge af virksomhedens risikovurdering. Af samme grund er der efter vores opfattelse ikke grundlag for indeværende at sætte spørgsmålstegn ved, om omfanget af de planlagte audits er tilstrækkeligt. Alt afhængigt af resultatet af de gennemførte audits, kan det dog vise sig, at der er behov for at intensivere indsatsen yderligere ved bl.a. at gennemføre flere audits.

Det er centralt, at Atea frem mod næste vurdering af virksomhedens pålidelighed arbejder målrettet på at udnytte de revisionsrettigheder, som findes i virksomhedens kontrakter, og får gennemført de planlagte audits, herunder navnlig de planlagte "onsite audits", og at Atea er parat til at gennemføre yderligere audits, såfremt de gennemførte audits viser et behov herfor. Sidstnævnte har Atea bekræftet at være indstillet på i den opfølgende redegørelse af 15. august 2019.

Det er endvidere af central betydning, at Atea ved næste vurdering af virksomhedens pålidelighed er i stand til at dokumentere gennemførelsen af de planlagte audits samt processen herfor.

- Oplysninger om, hvor mange "offsite" og "onsite audits" der er gennemført af tredjeparter, som håndteres af marketingsafdelingen samt dokumentation for, at de oplyste audits er gennemført.
- Oplysninger om, hvor mange "offsite" og "onsite audits" der er gennemført af øvrige tredjeparter, dvs. den resterende gruppe tredjeparter, som ikke håndteres af marketingsafdelingen, samt dokumentation for, at de oplyste audits er gennemført.
- Uddybende oplysninger om den oplyste tilgang for udvælgelse af øvrige leverandører (risikobaseret tilgang) samt dokumentation for, at den konkrete udvælgelse er foregået i overensstemmelse med denne tilgang.
- Uddybende oplysninger samt dokumentation for processen for gennemførelse af "onsite audits", herunder i hvert fald oplysninger om fremgangsmåden ved gennemførelsen og hvem der deltog i gennemførelsen.

3.4 Plan over underleverandører

Under overskriften "Plan over underleverandører" har Atea navnlig redegjort for virksomhedens inddeling og håndtering af underleverandører i forhold til, om disse følger Ateas Supplier Code of Conduct eller en af Atea godkendt Code of Conduct. Følgende skal i den forbindelse fremhæves:

Atea har oplyst, at der i dag findes 2.061 leverandører i virksomhedens kreditorsystem. Da samme leverandør af forskellige årsager kan risikere at fremgå flere gange, er det reelle tal dog formentlig mindre.

Atea har endvidere oplyst, at af virksomhedens 537 største kreditorer (såkaldt "high volume" kreditorer) – hvilket ikke omfatter marketingsafdelingens leverandører – er 503 kreditorer vurderet som værende "compliant". At være compliant betyder i denne forbindelse, at 1) leverandøren har indgået en "Procurement Kontrakt" (Ateas standard leverandøraftale) med Atea, hvor Ateas Supplier Code of Conduct udgør en del af aftalegrundlaget, 2) leverandørens egen Code of Conduct er blevet vurderet af Atea og fundet acceptabel, eller 3) leverandøren, som ikke har indgået en "Procurement Kontrakt" med Atea, men særskilt har skrevet under på at ville overholde Ateas Supplier Code of Conduct.

Endelig har Atea oplyst, at der i 2019 foretages auditering af leverandører i 1), at leverandører i 2) auditeres i 2020, mens leverandører i 3) auditeres i 2021.

Det er efter vores vurdering positivt og må anses som tilfredsstillende, at langt over hovedparten af Ateas leverandører enten har forpligtet sig til at efterleve Ateas egen Supplier Code of Conduct eller virksomhedens egen Code of Conduct, som af Atea er vurderet til at være på samme niveau.

3.5 Udbredelse af viden om Ateas regler og politikker blandt relevante tredjeparter

Under overskriften ”Udbrede viden om Ateas Compliance regler og politikker” har Atea redegjort for de tiltag, som har til formål at øge opmærksomheden om virksomhedens compliance program blandt tredjeparter. Følgende skal i den forbindelse fremhæves:

Atea har oplyst, at der med henblik på at udbrede viden blandt tredjeparter om virksomhedens compliance program, herunder de regler og politikker, som indgår som en del heraf, er blevet udviklet en folder med titlen ”Det gode samarbejde”. Atea har oplyst, at folderen vil blive udleveret til alle samarbejdspartnere for på den måde at minimere risikoen for, at en tredjepart handler i strid med Ateas Compliance politikker. Atea har endvidere oplyst, at det fremadrettet vil være et krav i henhold til den opdaterede proceshåndtering i marketingsafdelingen, at folderen udleveres til samtlige tredjeparter, som samarbejder med marketingsafdelingen.

Atea har derudover oplyst, at i løbet af 2. halvår 2019 samt 1. halvår 2020 vil blive afholdt dialogmøder med de strategiske partnere² for at sikre en forståelse for ”det gode samarbejde”, vidensdeling samt for at sikre overensstemmelse mellem parternes retningslinjer/Code of Conduct eller alternativt få afdækket, om Atea sætter strengere krav om adfærdsregulering, som de strategiske samhandelspartnere skal tage højde for i samarbejdet med Atea.

Endelig har Atea oplyst, at virksomheden arbejder på at udbrede viden om compliance og anti-korruption generelt blandt konkurrenter, samarbejdspartnere, kollegaer, kunder og øvrige interessenter, f.eks. gennem deltagelse i konferencer eller opslag på sociale medier. Atea oplyser, at denne form for udbredelse af viden om compliance og anti-bestikkelse udgør ét af Ateas Compliance afdelings delmål for den kommende periode.

² Ifølge Atea omfatter de strategiske partnere Microsoft, Cisco, IBM, HP, Lenovo, DelleEMC, WMWare, Citrix og Apple.

Det er efter vores vurdering positivt, at Atea som beskrevet ovenfor har iværksat en række yderligere tiltag med det formål at skabe yderligere opmærksomhed om ikke bare virksomhedens egne compliance politikker, men også anti-korruption generelt.

Med henblik på at kunne vurdere, hvor langt Atea er nået med denne indsats, anbefaler vi, at styrelsen og SKI i forbindelse med en kommende vurdering af virksomhedens pålidelighed anmoder om dokumentation for, i hvilket tiltag de beskrevne aktiviteter er blevet gennemført.

I forhold til folderen ”Det gode samarbejde”, som vi har modtaget en kopi af, er det endvidere uklart, om denne alene vedrører tredjeparter, som håndteres af marketingsafdelingen, jf. formuleringen i pkt. 1, hvor der henvises til ”[...] *leverandører (i det følgende omtalt ”Leverandør”) til Atea, der agerer på Ateas vegne*”, eller om folderen henvender sig til alle tredjeparter.

3.6 Plan for optimering af marketingsafdelingen i 2019 og 2020

Under overskriften ”Proces optimering af Marketing afdelingen i løbet af 2019/2020” har Atea redegjort for, hvorledes virksomheden fremadrettet agter at styrke marketingsafdelingens arbejde med compliance. Følgende skal i den forbindelse fremhæves:

Atea har oplyst, at virksomhedens compliance afdeling er i gang med at udarbejde en procesbeskrivelse til marketingsafdelingen. Formålet med beskrivelsen er at sikre, at risikoen for, at tredjeparter, som agerer på Ateas vegne, og som dermed håndteres af marketingsafdelingen, overtræder Ateas politikker, minimeres yderligere. Beskrivelsen vil dels omhandle, hvilke situationer afdelingerne Marketing og Partner Management kommer i berøring med tredjeparter, hvad ansatte i afdelingerne skal være opmærksomme på, og hvorfor en tredjepart i compliance sammenhænge udgør en risiko for Atea. Det er oplyst, at procesbeskrivelsen færdiggøres i andet halvår af 2019.

Som påpeget af Atea i den opfølgende redegørelse af 15. august 2019, indtager virksomhedens marketingsafdeling en vigtig rolle i arbejdet med at sikre efterlevelse af Ateas compliance politikker, blandt andet når det gælder organiseringen af ture til udenlandske konferencer for medarbejdere og kunder, øvrige kundearrangementer, tildeling af sponsorater osv.

Så meget desto mere er det – som anført i vores vurdering af 14. juni 2019 – stærkt kritisabelt og foruroligende, når begivenheder som dem, der fandt sted i forbindelse med Ateas anvendelse af analysevirksomheden Wilke, skyldes svigt, der kan tilskrives denne afdeling.

Det er efter vores opfattelse positivt, at Atea er i gang med at udarbejde en procesbeskrivelse til marketingsafdelingen for den på måde i højere grad at mindske risikoen for, at tredjeparter, som agerer på

Ateas vegne, og som dermed håndteres af marketingsafdelingen, overtræder Ateas compliance politikker. Da procesbeskrivelsen endnu ikke er færdig, har vi dog ikke på nuværende tidspunkt mulighed for at foretage en vurdering af processen, herunder om denne fremstår dækkende.

København, den 20. september 2019

Jens Bødtcher-Hansen

Partner, Advokat